

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Niko Kärkkäinen, Mila Seppänen

Coaching -menetelmä sairaanhoitaja- opiskelijan kliinisen harjoittelun oh- jauksessa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sairaanhoitaja AMK

Sairaanhoitotyön tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

Huhtikuu 2020

Tekijät Otsikko	Niko Kärkkäinen, Mila Seppänen Coaching -menetelmä sairaanhoitajaopiskelijan kliinisen harjoittelun ohjauksessa
Sivumäärä Aika	18 sivua + 1 liite Huhtikuu 2020
Tutkinto	Sairaanhoitaja AMK
Tutkinto-ohjelma	Sairaanhoitotyön tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Sairaanhoitotyö
Ohjaaja	TtT, sh, lehtori Liisa Montin
<p>Coaching -menetelmästä sairaanhoitajaopiskelijan kliinisen harjoittelun ohjauksessa on olemassa vasta hyvin vähän tutkimustietoa. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin opiskelijoilta saama alustava palaute kyseisen menetelmän käytöstä on ollut positiivista. Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvailla coaching -menetelmän käyttöä sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisen harjoittelun ohjauksessa. Tavoitteena on kyseisessä opinnäytetyössä kerätyn tiedon hyödyntäminen opiskelijaohjauksessa.</p> <p>Tämä opinnäytetyö toteutettiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Aineisto haettiin Cinahl ja Medline tietokannoista määritettyjä sisäänotto- ja poissulkukriteerejä noudattaen. Hakuosoina käytettiin sanoja <i>hoitotyö, opiskelijaohjaus, coaching, clinical practice</i> ja <i>nursing students</i>. Lopullinen opinnäytetyössä käytetty aineisto koostui seitsemästä hoitotieteellisestä tutkimusartikkelista, jotka analysoitiin aineistolähtöisesti ja laadullisesti kuvaillen.</p> <p>Tuloksissa kävi ilmi, että coaching -menetelmän käytöllä on positiivisia vaikutuksia sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisen harjoittelun ohjauksessa, samoin kuin simulaatio-opetuksessa koululla. Coaching -menetelmä vaikutti positiivisesti opiskelijan johtamistaitojen, kommunikointitaitojen ja kliinisten taitojen kehitykseen. Kyseinen menetelmä lisäsi opiskelijoiden itsevarmuutta ja helpotti siirtymässä opiskelijasta sairaanhoitajaksi. Tuloksista ilmeni, että vertaiscoachauksella on myönteisiä vaikutuksia, vaikka se saattaa myös jännittää opiskelijaa. Pääasiassa se koetaan kuitenkin rauhoittavana tekijänä. Lisäksi coachaus -menetelmästä oli havaittavissa hyötyjä myös ohjaajille ja harjoittelupaikan henkilöstölle.</p> <p>Menetelmänä coaching vaikuttaa olevan hyödyllinen sairaanhoitajaopiskelijoiden ohjauksessa, mutta se vaatii valmistautumista onnistuakseen. Tosin sen mahdollisista heikkouksista ei ole näyttöä. Oikein käytettynä coaching voi antaa uusia ulottuvuuksia opiskelijoiden ohjaukseen. Menetelmää olisi kuitenkin hyvä tutkia lisää hyötyjen varmistamiseksi sekä heikkouksien löytämiseksi.</p>	
Avainsanat	coaching, opiskelijaohjaus, kliininen harjoittelu, hoitotyö, sairaanhoitajaopiskelija

Authors Title	Niko Kärkkäinen, Mila Seppänen Coaching as a Guidance Method in Student Nurse's Clinical Training
Number of Pages Date	18 + 1 appendix April 2020
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Nursing
Instructor	Liisa Montin, PhD, RN, Senior Lecturer
<p>There is not much research data of coaching as a guidance method in student nurses's clinical practice, but the preliminary feedback of that method received from nursing students by HUS Helsinki University Hospital is mainly positive. The purpose of this study was to describe the use of coaching as a guidance method in student nurse's clinical practice. The aim of this study is to utilize the gathered research data in student guidance.</p> <p>This thesis was carried out as a descriptive literature review. Cinahl and Medline databases were used to search the literature. The literature was chosen according to the inclusion and exclusion criteria of this thesis. <i>Nursing students, coaching, clinical practice, hoitotyö (nursing) and opiskelijajaus (student guidance)</i> were used as search words. The final literature consisted of seven nursing research articles which were analysed inductively and then qualitatively described.</p> <p>It was found in the results that as a guidance method coaching has some positive effects when used in nursing students' clinical practice. The positive effects have been found during a clinical placement as well as in simulated situations. It had a positive effect on students' leadership skills, communication skills and development of clinical skills. The guidance method increased the self-confidence of the students and made them feel more prepared for the transition from student to a registered nurse. Also, peer-coaching was found to have positive effects although it might make junior students feel nervous but primarily peer-coaching was regarded as a calming or relaxing method. In addition, coaching method seems to have some benefits for the coaches themselves.</p> <p>As a guidance method coaching seems to be beneficial when used in nursing students' clinical practice although it needs enough preparation to be successful. Though, there's no evidence of the possible negative effects of the method. When implemented correctly it may open new dimensions to student guidance. To ascertain the benefits and to discover the possible weaknesses of the method more research should be conducted on it.</p>	
Keywords	coaching, student guidance, clinical practice, nursing, nursing student

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kirjallisuuskatsauksen taustaa	2
2.1	Coaching käsitteenä	2
2.2	Opiskelijaohjaus	3
2.3	Ohjaajien ja opiskelijoiden kokemuksia kliinisistä harjoitteluista	4
3	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja tutkimusongelmat	5
4	Opinnäytetyön toteutus	6
4.1	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus	6
4.2	Aineistonkeruu	6
4.3	Aineistonanalyysi	8
5	Coaching -menetelmän vaikutuksia	10
5.1	Opiskelijan taitojen kehittyminen	10
5.2	Opiskelijan valmistaminen työelämään	11
5.3	Coachauksen onnistumiseen vaikuttavat tekijät	11
5.4	Vertaiscoachauksen vaikutus oppimiseen	11
5.5	Coachauksen hyödyt henkilöstölle	12
6	Pohdinta	12
6.1	Tulosten pohdinta	12
6.2	Eettisyyden pohdinta	14
6.3	Luotettavuuden pohdinta	14
6.4	Tulosten hyödynnettävyys	15
7	Yhteenveto	16
	Lähteet	17
	Liitteet	
	Liite 1. Opinnäytetyön artikkelit	

1 Johdanto

Sairaanhoitajan tutkinto on 3,5-vuotta kestävä 210 opintopisteen laajuinen AMK-tutkinto. Opetus koostuu laajoista hoitotieteen teoriaopinnoista, valinnaisista opinnoista, oppinnytetyöstä sekä harjoittelujaksoista, joita on yhteensä noin yksi kolmasosa koko opinnoista. Opetuksessa hyödynnetään myös laboratorio- ja simulaatio-opetusta. (Metropolia.fi 2016.) Sairaanhoitajaopiskelija voi siis harjoitella kliinisiä taitoja myös oppilaitoksessa, jolloin harjoittelussa käytetään todellisuutta jäljitteleviä simulaatiotiloja ja nämä harjoitellut sisältävät myös ohjausta. Potilassimulaatiot kehittävät sairaanhoitajaopiskelijoiden taitoja sairaanhoitajan keskeisissä osaamisalueissa, joita ovat esimerkiksi kliininen hoitotyö, lääkehoito ja hoitotyön päätöksenteko (Pakkanen – Salminen – Stolt 2012: 172).

Jokainen sairaanhoitajaopiskelija käy opintojensa aikana useilla työharjoittelujaksoilla, joilla opiskelijalle on nimetty ohjaaja. Harjoittelupaikoista on suuri kysyntä ja varsinkin suurimmissa hoitolaitoksissa opiskelijamäärä on huomattava. Opetushallinnon tilastopalvelun mukaan vuonna 2018 kaikissa Suomen ammattikorkeakouluissa aloitti yhteensä 4140 uutta sairaanhoitajaopiskelijaa (Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat).

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä (HUS) on käytetty coaching -menetelmää opiskelijoiden ohjauksessa vasta vähän aikaa, joten kokemuksia ei vielä ole paljon, mutta alustava palaute on ollut myönteistä. Menetelmää on käytetty erityisesti päivystyspoliklinikoilla tapahtuneissa harjoitteluissa. Vähäisten kokemusten vuoksi asiasta kaivataan lisätietoa. Tässä oppinnytetyössä kuvaillaan aikaisempaa tutkimustietoa coaching -menetelmän käytöstä.

Mentorointia voi kuvata malliksi, jossa kokeneemalta henkilöltä pyydetään neuvoa ja ohjausta. Coachauksessa taas pyritään taitojen kehittämiseen ja parantamiseen. Ohjaajille on kannattavaa kertoa coachauksen ja mentoroinnin eroavaisuuksista sekä yhtäläisyyksistä ja antaa heille mahdollisuus kehittää kysely-, keskustelu- ja kuuntelutaitojaan. Kuuntelua on pinnallista, keskustelevaa ja aktiivista. Pinnallinen kuuntelija ei osallistu keskusteluun, aktiivinen kuuntelija voi olla liian kiihkeä ja keskusteleva kuuntelija on vuorovaikutuksessa toisen osallistujan kanssa. Suurin osa kommunikaatiosta pitäisi tapahtua opiskelijoiden toimesta, jotta opiskelijoiden oppimistarpeiden analysointi ja ongel-

manratkaisu mahdollistuvat. Coachit tukevat opiskelijoita tässä esittämällä haastavia kysymyksiä. Ohjaajille painotettavaa on, että coaching ei korvaa mentorointia, vaan antaa lisää keinoja ohjaajan ohjausmenetelmiin. (Huggins 2016: 30–32.)

2 Kirjallisuuskatsauksen taustaa

2.1 Coaching käsitteenä

Coaching on menetelmä, jonka ammattilaiset ovat perustaneet kansainvälisen International Coach Federation (ICF) -yhteisön ja Suomessa toimii sen paikallisjaosto ICF Finland. ICF määrittelee coachingin ajattelua herättäväksi ja luovaksi kumppanuudeksi prosessissa, joka inspiroi asiakasta henkilökohtaisen ja ammatillisen potentiaalinsa täysipainoiseen hyödyntämiseen (Coaching ydintaidot 2016). Aalto yliopisto taas määrittelee sen prosessiksi, joka kasvattaa itsetuntemusta ja auttaa ammatillisen potentiaalinsa täysipainoiseen hyödyntämiseen. Se on tavoitteellinen lähestymistapa, joka kasvattaa coachattavan kapasiteettia saavuttaa päämääriä ja se on muun muassa tukemista, haastamista sekä päätöksentekoa korostava luottamuksellinen kumppanuus. (Mitä coaching on? 2018.) Merkittävää coachingissa on sen voimavaralähtöisyys, jolloin coach ei yritä opettaa coachattavalle mitä pitää tehdä, vaan tukee ja haastaa häntä itseään löytämään parhaat ajattelu- ja toimintatavat kulloiseenkin tilanteeseen (Coaching, ohjaus ja valmennus 2018). Menetelmänä coaching on ratkaisukeskeinen, tulosorientoitunut ja systemaattinen vuorovaikutussuhde, jonka taustalla vaikuttavat lukuisat tieteenalat ja teoriat, kuten kognitiivinen ja positiivinen psykologia, aikuiskasvatustiede, systeemiteoria, neurotiede, johtamistieteet ja urheiluvalmennus (Mitä coaching on?). Eri ohjausmenetelmille ominaisia piirteitä on kuvattu Business Coaching Institutin verkkosivuilla (Taulukko 1).

Taulukko 1. Coachingin ja muiden ohjausmenetelmien välisiä eroja (Mitä coaching on?).

		Coaching
Konsultointi	Konsultilla on tieto ja vastaukset	Coachattavalla itsellään vastaukset ja viisaut
Mentorointi	Kokeneempi jakaa tietämystä autettavalle. Mentori on usein aiheen asiantuntija.	Coach ei jaa kokemuksiaan eikä tietämystä käsiteltävästä aiheesta ole olennaista.
Koulutus	Etukäteen määriteltyjen tietosisältöjen opettelua tai harjoittelua yksittäisessä tilanteessa tai tapahtumasarjassa.	Pitkäjänteinen yhteistyösuhte. Tukee valmistautavaa saavuttamaan tavoitteensa.
Työnohjaus	Keskittyy nykytilan tarkasteluun.	Orientoituu tulevaisuuteen ja mahdollisuuksiin.
Sparraus	"Haastavaa" ajatustenvaihtoa, asiakkaan ratkaisukeistä neuvomista ja opastamista.	

Business Coaching Institutin asiantuntijoiden mukaan coachattavalla täytyy olla perustiedot ja -taidot halutussa tehtävässä suoriutumiseen, jotta prosessista olisi hyötyä. Näin ollen, jos potentiaali puuttuu, ei coachauksella todennäköisesti saada haluttuja tuloksia. Yhtä lailla tulokset jäävät laihoiksi, jos valmistautava kokee, ettei hänessä ole kehittämisen varaa tai hän ei ole motivoitunut kehittymään. (Mitä on coaching? 2019.)

2.2 Opiskelijaohjaus

Ohjaus on yhteistoimintaa, jossa tuetaan ja edistetään ohjattavan oppimis-, kasvu-, tai ongelmanratkaisuprosesseja sellaisilla tavoilla, että ohjattavan toimijuus vahvistuu. Ohjauksella voi olla ympäristöstä riippuvaisia institutionaalisia tavoitteita sekä ohjaajasta riippuvaisia tavoitteita ohjattavan tavoitteiden lisäksi. Ohjattavan omat päämäärät ja tavoitteet ovat kuitenkin ensisijaisia. Ohjaajan ydintehtävä on tukea ohjattavan oppimisprosessia. Ohjaukselle on luonteenomaista tiiviin kontaktin luominen ohjattavan omaan kokemukseen ja maailmaan ja lähtee liikkeelle hänen päämäärästään tai tilanteestaan. (Vehviläinen 2014: 12–20.)

2.3 Ohjaajien ja opiskelijoiden kokemuksia klinisistä harjoitteluista

Sillä, miten opiskelija otetaan harjoittelupaikassa vastaan, voi olla vaikutuksia harjoittelun etenemiseen. Osa erääseen norjalaistutkimukseen osallistuneista opiskelijoista ilmoitti vastaanoton eri osastoilla vaikuttaneen heidän koko harjoittelujakson hyvinvointiin. Lämpimällä vastaanotolla ja tehtävään valmistautuneilla hoitajilla oli positiivinen vaikutus opiskelijan ja ohjaajan väliseen suhteeseen. (Hovland 2011: 36.) On myös kuvattu, että kannustava ja tukeva klininen ympäristö säästää opiskelijan aikaa ja energiaa, kun hänen ei tarvitse käyttää niitä hoitotiimiin tutustumiseen ja siihen mukaan pääsemiseen, vaan opiskelija voi keskittyä kliniseen oppimiseen sekä oppimismahdollisuuksien maksimoimiseen (Tang – Chan 2019: 11). Lisäksi klinisen harjoittelun henkilökunnan käytös opiskelijoita kohtaan voi vaikuttaa siihen mitä he oppivat, miten opiskelijat kokevat klinisen harjoittelun ja mitä he ajattelevat sairaanhoitajan työstä sekä valmistumisen jälkeisistä työllistymisvaihtoehdoista (Veltri 2015: 49).

Luonnollisesti sairaanhoitajaopintojen harjoittelukäytännöt eivät vaikuta ainoastaan sairaanhoitajaopiskelijoihin vaan myös hoitolaitoksiin, jotka tarjoavat harjoittelumahdollisuuksia ja niiden henkilökuntaan. Sairaanhoitajaopiskelijoiden myötä harjoitteluyksiköön ja henkilöstöön kohdistuu tiettyjä vaatimuksia. Tutkimuksissa (Veltri 2015:46; Quek – Shorey 2018: 426; Chan ym. 2019: 116–118) on todettu sairaanhoitajaopiskelijoiden sekä uusien sairaanhoitajien ohjaamisen lisäävän ohjaajien työtaakkaa ja työssä koettua stressiä. Näin erityisesti, jos sairaanhoitaja itse on vastavalmistunut tai muutoin kokematon roolissaan (Veltri 2015: 46). Joutuessaan uuteen ympäristöön, opiskelijat voivat kokea ahdistusta, pelkoa ja jännitystä. Nämä tunteet voivat johtua myös vaikeista suhteista kanssaopiskelijoihin tai muuhun henkilöstöön. Alun stressi lievittyy opintojen edetessä sekä opiskelijan taitojen ja kokemuksen karttuessa. Valmistuvat sairaanhoitajaopiskelijat voivat kokea samankaltaisia stressitekijöitä kuin töitä tekevät sairaanhoitajat. (Pereira – Caldini – Miranda – Caetano 2014: 435–436.) Samankaltaisiin tuloksiin ovat tutkimuksessaan tulleet myös Bazrafkan ja Kalyani (2018), jotka havaitsivat sairaanhoitajaopiskelijoiden kokevan stressiä ja ahdistusta kliniseen harjoitteluun liittyen. Näiden syiksi mainittiin tuntemattoman pelko, pelko työn huonosta suorittamisesta ja pelko huonosta arvioinnista. Muita haasteita harjoitteluympäristössä voivat olla heikko kommunikaatio työyhteisössä, erot opitun teorian ja käytännön välillä, johon voi liittyä henkilöstön rutii-neihin pohjaava työskentely sekä ohjaajien riittämätön tuki, joka voi johtaa oppimishalu-jen heikkenemiseen. (Bazrafkan – Kalyani 2018: 5–6.)

Sairaanhoidajan ja ohjaajan kaksoisrooli voidaan kokea rasitteena, jos ohjausvelvoitteet lisätään hoidollisten velvoitteiden päälle. Roolien koetaan kilpailevan keskenään ja hoidolliset velvoitteet vievät aikaa ohjattavan valvomisesta sekä oikea-aikaisen palautteen antamiselta. (Chan ym. 2019: 116–118.) Tätä roolien päällekkäisyydestä johtuvaa ajan puutetta opiskelijan ohjaukseen tukee myös tutkimus, jossa kaikki siihen osallistuneet opiskelijat (n=8) kaipasivat enemmän aikaa ohjaajiltaan oman oppimisen tukemiseen ja tekemisen valvontaan. Ajan puute koettiin haasteena oppimisprosessissa. Tutkimukseen osallistuneet opiskelijat määrittelivät hyvän valvonnan muodostuvan ohjaajien ja opiskelijoiden välisistä suhteista ja ajasta. (Hovland 2011: 36–37.)

Opiskelijat kaipaavat ohjaajilta ennen kaikkea hyviä kommunikaatiotaitoja, sillä tämän koetaan vaikuttavan suuresti harjoitteluajan tehokkuuteen. Tämän lisäksi hyvää arviointitaitoa arvostetaan. Palautteen toivotaan olevan motivoivaa, eikä kritisoivaa. Positiivinen palaute parantaa motivaatiota, kun taas negatiivinen palaute voi lannistaa. Opiskelijat haluaisivat harjoitella sellaisen ohjaajan kanssa, joka on kokenut, omaa tietoa ja on pätevä työssään. Ohjaajien toivotaan toimivan neuvonantajina, jotka tarjoavat tietoa tai antavat selityksiä kliinisistä käytännöistä ja pystyvän havainnollistaa taitoja, jotka ovat uusia opiskelijoille sekä auttaa heitä heidän harjoittellessa niitä. (Elcigil – Sari 2008: 120–121.) Kliinisissä harjoitteluissa syntyy myös positiivisia kokemuksia, joita ovat esimerkiksi yksilöllinen ja ammatillinen kehittyminen sekä kohonnut itsetunto ja lisääntynyt kiinnostus ammattia kohtaan (Bazrafkan – Kalyani 2018: 6).

3 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja tutkimusongelmat

Tämän työn tarkoituksena oli kuvailla coaching –menetelmän käyttöä sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisten harjoitteluiden opiskelijaohjauksessa. Tavoitteena on hyödyntää saatua tietoa opiskelijaohjauksessa. Tämän opinnäytetyön kysymyksenä oli mitä coaching –menetelmän käytöstä tiedetään sairaanhoitajaopiskelijan kliinisen harjoittelun ohjauksessa.

4 Opinnäytetyön toteutus

4.1 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on tutkimusmenetelmä aikaisemman tiedon kokoamista, kuvailua ja jäsentynyttä tarkastelua varten. Se on luonteeltaan aineistolähtöistä ja ymmärtämiseen tähtäävää ilmiön kuvausta. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen vaiheita ovat tutkimuskysymyksen muodostaminen, aineiston valitseminen, kuvailun rakentaminen ja tuotetun tuloksen tarkasteleminen. Vaikka vaiheet voidaan näin eritellä, on menetelmälle luonteenomaista vaiheiden hermeneuttinen ja päällekkäinen eteneminen suhteessa toisiinsa. (Kangasniemi ym. 2013: 294–298.) Tämä opinnäytetyö tehtiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena.

4.2 Aineistonkeruu

Tutkimuskysymys ohjaa aineiston valintaa ja tarkoituksena on löytää mahdollisimman relevantti aineisto tutkimuskysymykseen vastaamiseksi. Aineiston valinta ja analyysi ovat aineistolähtöistä ja ne tapahtuvat osittain samanaikaisesti. Aineistoa arvioidaan sen mukaan, miten se täsmentää, jäsentää, kritisoi tai avaa tutkimuskysymystä. Tutkimuskysymyksen laajuus määrää aineiston riittävyyden, joka tyypillisesti haetaan sähköisistä tieteellisistä tietokannoista tai manuaalisilla hauilla tieteellisistä julkaisuista. Merkittävin aineiston sopivuuden kriteeri on, että sen avulla asiaa voidaan tarkastella ilmiölähtöisesti ja tarkoituksenmukaisesti suhteessa tutkittavaan kysymykseen. Aineiston valinnan tukena voidaan käyttää taulukointia, jonka tavoitteena on jäsentää valittua aineistoa, arvioida sen luotettavuutta ja tunnistaa valittujen lähteiden tuottama sisällöllinen anti suhteessa tutkimuskysymyksiin. (Kangasniemi ym. 2013: 295–296.)

Aineistoa opinnäytetyöhön haettiin Medic, Cinahl sekä Medline tietokannoista tammi-kuun 2020 aikana. Hakusanoina käytettiin sanoja *hoitotyö*, *opiskelijaohjaus*, *nursing students*, *clinical practice* ja *coaching*. Suomenkielistä tutkimusta aiheesta ei löytynyt, joten aineisto kerättiin lopulta Cinahl ja Medline tietokannoista saaduista englanninkielisistä tutkimusartikkeleista.

Aineistonhaku rajattiin koskemaan mahdollisimman uusia, ajantasaisia tutkimuksia, jotka on julkaistu tieteellisessä julkaisussa ja vastaavat tutkimuskysymykseen coaching -menetelmästä. Tutkimuksia ei rajattu hakuvaiheessa maantieteellisesti millään lailla, mutta aineistoa valitessa hakutuloksista sivuutettiin tutkimukset, jotka oli tehty maissa, joissa

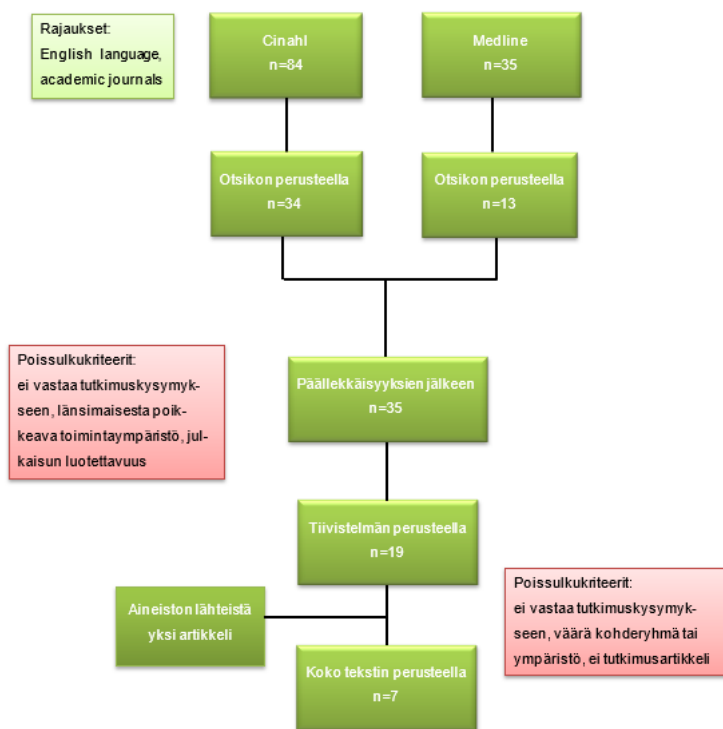
sairaanhoidajan koulutus ja työolosuhteet eivät vastaa suomalaista sairaanhoidajan koulutusta ja työolosuhteita. Aineistoksi valittiin tutkimukset, jotka käsittelivät coaching -menetelmän käyttöä sairaanhoitajaopiskelijoiden ohjauksessa. Tiedonhaku toistettiin samoilla kriteereillä vielä sen jälkeen, kun oli ilmeistä, että ainoastaan työharjoitteluissa tapahtuvaa ohjausta arvioitaessa aineisto jäisi suppeaksi. Toisella tiedonhakukerralla tulokset käytiin uudelleen lävitse ja sillä kertaa mukaan otettiin artikkelit, joissa coaching -menetelmää käytettiin simulaatioissa. Simulaatio on oppilaitoksessa tapahtuva kliinisten taitojen harjoittelutilanne. Alustava aineisto valittiin tietokannoista tutkimuksen otsikon ja joskus otsikon sekä tiivistelmän perusteella, jos otsikko oli lupaavan oloinen, mutta ei suoraan vaikuttanut liittyvän työn aiheeseen. Aineiston sisäänotto- ja poissulkukriteerit on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Aineiston sisäänotto- ja poissulkukriteerit.

Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit
Ajankohtainen tutkimus	Ei ajankohtainen tutkimus
Tutkimusartikkeli	Ei tutkimusartikkeli
Suomen tai englannin kielinen	Muun kielinen
Vastaa tutkimuskysymykseen	Ei vastaa tutkimuskysymykseen

Aineistoa haettiin myös hakusanoilla *coaching AND clinical practice* Medline ja Cinahl tietokannoista. Tulokset olivat joko päällekkäisiä aiemman haun tulosten kanssa tai eivät sopineet sisäänottokriteereihin. Poissulkevana tekijänä oli esimerkiksi väärä kohde-ryhmä tai ympäristö. Tiedonhaun perusteella saatua aineistoa analysoitaessa teksteistä löytyi viitteitä muista sopivilta vaikuttavista artikkeleista. Tällaisia artikkeleita löytyi kolme, joista yksi päätyi lopulliseen aineistoon.

Molemmat tekijät suorittivat aineistonhaun itsenäisesti käyttäen samoja hakuetoja. Saatua tuloksia verrattiin keskenään ja yhdistettiin eroavaisuuksien osalta, jotta saataisiin mahdollisimman kattava alustava aineisto. Tämä aineistonvalintaprosessi on kuvattu kuviossa 1.

Kuvio 1. Aineistonvalintakaavio käyttäen hakusanoja coaching AND nursing students

Tiedonhaun ja alustavan aineiston keräämisen jälkeen, tekijät jatkoivat aineistonvalintaa itsenäisesti ja aineistonvalinnan edetessä tuloksia verrattiin useaan kertaan kaikkien sopivien artikkelien löytämiseksi. Kun aineisto oli kokonaisuudessaan käyty läpi ja lopullinen aineisto löytynyt, jäljellä oli seitsemän artikkelia analysoitavaksi.

4.3 Aineistonanalyysi

Esitettyyn tutkimuskysymykseen vastataan aineistopohjaisesti laadullisesti kuvaillen sekä tekemällä uusia johtopäätöksiä. Valitusta aineistosta haetaan ilmiön kannalta merkityksellisiä seikkoja, joita ryhmitellään sisällöllisesti kokonaisuuksiksi. Analyysi on aineistolähtöistä. Aineiston esittelemisen sijaan tavoitteena on luoda aineiston sisäistä vertailua, olemassa olevan tiedon vahvuuksien ja heikkouksien analysointia ja laajempien päätelmien tekemistä aineistosta. (Kangasniemi ym. 2013: 296–297.) Opinnäytetyön aineisto luokiteltiin tutkimuskysymyksen mukaisesti.

Opinnäytetyön molemmat tekijät kävivät koko aineiston lävitse itsenäisesti ja teki ensin oman analyysin siitä. Tämän jälkeen analyysija verrattiin ja niiden perusteella laadittiin lopullinen luokittelu. Analysointi tehtiin etsimällä artikkelien tuloksista tutkimuskysymyk-

seen vastaavia teemoja ja näistä teemoista muodostettiin niitä kuvaava luokittelu. Taulukossa 3 on esitelty aineistolähtöiset tulokset jaettuna viiteen luokkaan, jotka vastaavat omalla tavallaan siihen, mitä tiedetään coaching -menetelmän käytöstä sairaanhoitaja-opiskelijoiden klinisen harjoittelun ohjauksessa. Näitä luokkia ovat opiskelijan taitojen kehittyminen, opiskelijan valmistaminen työelämään, coachauksen onnistumiseen vaikuttavat tekijät, vertaiscoachauksen vaikutus oppimiseen ja coachaamisen hyödyt henkilöstölle. Tässä yhteydessä henkilöstöllä tarkoitetaan ohjaajana toimivaa sairaanhoitajaa tai opettajaa.

Taulukko 3. Aineiston luokittelu

Opiskelijan taitojen kehittyminen	Opiskelijan valmistaminen työelämään	Coachauksen onnistumiseen vaikuttavat tekijät
<ul style="list-style-type: none"> ○ Johtamistaitojen kehittyminen ○ Kommunikaatio-taitojen kehittyminen ○ Hoitotyön taitojen kehittyminen ○ Itsevarmuuden lisääntyminen 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Syventynyt ymmärrys hoitotyöstä ○ Tiedon soveltaminen kehitty ○ Helpottaa siirtymää opiskelijasta sairaanhoitajaksi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Myönteinen ja tukeva ilmapiiiri ○ Hyvä valmistautuminen molemmin puolin ○ Selkeä roolijako ○ Riittävästi opiskelijoita hoitotiimissä ja sopivassa suhteessa ○ Riittävä henkilöstömitoitus ○ Koko henkilöstön osallistuminen

Vertaiscoachauksen vaikutus oppimiseen	Coachaamisen hyödyt henkilöstölle
<ul style="list-style-type: none"> ○ Voi jännittää, mutta myös rauhoittaa ○ Edistää ryhmätyöskentelyä ja keskinäistä kunnioitusta ○ Tietojen ja kokemusten jakaminen mahdollistuu ○ Kehittävän palautteen antaminen ja vastaanottaminen on helppoa ○ Vertaistukea ja -oppimista arvostetaan ○ Johtamistaitojen hyödyntäminen ja kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aikaa jää enemmän toisten opiskelijoiden kohtaamiseen ○ Coachin ammatillinen kasvu mahdollistuu ○ Perustaidot pysyvät paremmalla tasolla

Aineistoa analysoitaessa artikkeleista laadittiin tiivistelmät, joista käy ilmi tekijät, julkaisuvuosi ja maantieteellinen sijainti, tutkimuksen tarkoitus, otoskoko, analysointimenetelmä sekä päätulokset. Taulukossa 4 on esitetty tiivistelmät analysoiduista artikkeleista (Liite 1).

5 Coaching -menetelmän vaikutuksia

5.1 Opiskelijan taitojen kehittyminen

Tutkimuksissa huomattiin coachauksella ja vertaiscoachauksella olevan positiivisia vaikutusta oppilaiden johtamistaitojen kehitykseen ja käyttöön (Hill – Woodward – Arthur 2019: 5; Smith McQuiston – Kimberly 2005: 107; Menard – Maas 2019: 148). On myös mainittu, että coachattavina olevien opiskelijoiden johtajuustaidot lisääntyivät ja kyseiset opiskelijat kokivat menetelmän antaneen heille lisää itsenäisyyttä ja autonomiaa kliinissä oppimisympäristössä. Tätä mahdollisuutta harjoitella itsenäisemmin coachin kanssa arvostettiin. (Hill ym. 2019: 4–5.) Toisissa tutkimuksissa, joissa vertaiscoachina alkuvaiheen opiskelijoille toimivat opintojen loppuvaiheessa olevat sairaanhoitajaopiskelijat, coachaajat kokivat johtajuustaitojensa käytön lisääntyneen (Smith McQuiston – Kimberly 2005: 107; Menard – Maas 2019: 148). Toimiessaan coacheina, vanhempien opiskelijoiden täytyi mukautua johtajan rooliin, jolloin heillä oli mahdollisuus jakaa kokemuksiaan sekä oppimaansa tietoa nuoremmille. Coachit suhtautuivat tähän arvostaen ja kokivat menetelmän myötä tulleen itsevarmemmiksi opettamisessa. (Menard – Maas 2019: 148.) Saman kaltaisia tuloksia johtajuustaitojen lisääntymisestä havaitsivat Smith McQuiston – Kimberly (2005) tutkimuksessaan, jossa vertaiscoacheina toimivat vanhemmat opiskelijat pääsivät kokeilemaan ja kehittämään taitojaan muun muassa tiimityöskentelyssä, delegoinnissa, priorisoinnissa ja roolimallina olemisessä (Smith McQuiston – Kimberly 2005: 107).

Coaching on menetelmänä tuonut positiivisia vaikutuksia opiskelijoiden kommunikointiin ja kliinisten taitojen oppimiseen (Badowsky – Oosterhouse 2017: 94; Kelton 2014: 711–712; Menard – Maas 2019: 148; Himes – Ravert 2012: 9–13; Smith McQuiston – Kimberly 2005: 107). Coachaus paransi opiskelijoiden ja ohjaajien välistä kommunikointia ja oli hyvä ohjaustapa opiskelijoille, joilla oli kielellisiä hankaluuksia esimerkiksi, kun maassa puhuttu virallinen kieli on opiskelijan toisena äidinkielenä. Kommunikoinnin paranemisen myötä oppimisesta tuli sujuvampaa, mikä paransi opiskelijan itsetuntoa. (Kelton 2014: 711–712.)

5.2 Opiskelijan valmistaminen työelämään

Kykyjen, taitojen, itsetunnon ja tiedon kehittymisen myötä coachattavana olevat opiskelijat kokivat olevansa valmiimpia työelämään sairaanhoitajina. Vastuun saaminen, vertaiscoachilta saatu tuki ja potilaan tilanteisiin mukaan pääseminen syvensivät oppilaan ymmärrystä sairaanhoitajan työstä. (Hill ym. 2020: 4.) Simulaatiossa olleiden coachattavien oppilaiden ymmärrys potilaan kanssa vuorovaikutuksessa olemisesta syveni myös, kun oppilaat huomasivat, ettei kommunikointi ole välttämättä niin helppoa. Oppilaat ymmärsivät, että kommunikoidessa potilaan kanssa sairaanhoitajan täytyy osata muun muassa reagoida ja vastata potilaiden tarpeisiin. (Himes – Ravet 2012: 12.) Coaching -menetelmän myötä opiskelijoiden arviointikyky kliinisessä ympäristössä parani (Smith McQuiston – Kimberly 2005: 107).

5.3 Coachauksen onnistumiseen vaikuttavat tekijät

Menetelmän onnistumisen on todettu edellyttävän tiettyjä asioita. Kaikkien yksikössä olevien tulisi osallistua coachauksen toteutumiseen ja yksikön ilmapiirin pitäisi olla positiivinen, muutokseen valmis ja opetuksellisesti suuntautunut, rooliin pitää olla selkeä, kaikki ovat hyvin valmistautuneita sekä henkilöstömitoitus on riittävä (Hill ym. 2020: 3–4). Myös opiskelijoiden määrä harjoitteluyksikössä nähtiin olennaiseksi coachauksen onnistumisen kannalta. Mikäli opiskelijoita oli liian vähän, ohjaustyyli muuttui tavanomaiseksi mentoroinniksi. Sama vaikutus oli ohjaajan huonolla motivaatiolla tai huonolla valmistautumisella. Jos taas henkilöstöä ei ole tarpeeksi, opiskelijat voivat jäädä toisensa varaan turvautuen vertaisoppimiseen ainoana tuki- tai ohjauskeinona, aiheuttaen tunteen, ettei heitä tueta. Opiskelijoiden lisäksi ohjaajina toimivat sairaanhoitajat tarvitsevat myös tukea uuden menetelmän toteuttamisessa. (Hill ym. 2020: 4.)

5.4 Vertaiscoachauksen vaikutus oppimiseen

Useimpien arvostamaa vertaistukea ja -oppimista voidaan edistää sijoittamalla eri vuosikurssien opiskelijoita samaan harjoittelu-ympäristöön (Hill ym. 2020: 4). Simulaatioissa coaching -menetelmän vaikutuksia oppimiseen on tutkittu toisten, yleensä opinnoissa pidemmällä olevien, opiskelijoiden toimiessa coacheina. Tällä menetelmällä vaikuttaisi olevan hyötyjä molemmille opiskelijaosapuolille. Opinnoissa pidemmällä olevan opiskelijan mukanaoloa pidettiin rauhoittavana, mikä tehosti oppimista (Smith McQuiston – Kimberly 2015: 107) ja tilanne missä opitaan toiselta opiskelijalta, koetaan vähemmän stressaavana ja arviointimaisena (Menard – Maas 2019: 148). Menetelmän käyttäminen

vertaisoppimistilanteissa edistää ryhmätyöskentelyn kehittymistä (Smith McQuiston – Kimberly 2015: 107; Hill ym. 2020: 4) ja molemmin puolista kunnioitusta (Smith McQuiston – Kimberly 2015: 107). Tällaisissa tilanteissa on helppo antaa ja vastaanottaa palautetta (Himes - Ravert 2012: 16) sekä kokemusten ja tietojen jakaminen mahdollistuu (Menard – Maas 2019: 148). Vertaiscoachaamisen on todettu myös kehittävän opiskelijan johtajuustaitoja (Hill ym 2020: 4–5; Menard – Maas 2019: 148). Se on mahdollisuus opettaa ja oppia, tukea ja olla tuettu sekä edistyneemmillä opiskelijoilla on mahdollisuus kehittyä roolimalleina toisille opiskelijoille (Hill ym. 2020: 5).

5.5 Coachauksen hyödyt henkilöstölle

Aineistossa käsiteltiin lähes yksinomaan coaching -menetelmän vaikutuksia sairaanhoitajaopiskelijoiden oppimiseen ja Kushnir – Ehrenfel – Shalish (2008) olivat myös todenneet tutkimuksen menetelmän vaikutuksista ohjaajiin olevan harvalukuista. Tutkimuksessaan he havaitsivat coaching -menetelmää käyttäneiden ohjaajien onnistuneen ylläpitämään perustaitojensa tasoa kontrolliryhmää paremmin ja kehittyneen erityisesti ohjausmotivaation, itseluottamuksen, kommunikaatiotaitojen, edistyneiden taitojen ja ammatillisen kehittymisen suhteen (Kushnir ym. 2008: 841–842). Tämä tutkimus toteutettiin työharjoittelussa sairaalaympäristössä. Toisen tutkimuksen mukaan, joka tehtiin simulaatiossa, coaching -menetelmän käyttäminen vertaisten kesken antoi opettajalle enemmän aikaa kohdata oppilaita yksilöllisesti ja ohjata heitä kliinisissä taidoissa (Smith McQuiston – Kimberly 2015: 107).

6 Pohdinta

6.1 Tulosten pohdinta

Käsitteenä coaching on laaja ja raja tavanomaiseen ohjaukseen tai mentorointiin häilyvä. International Coaching Federation on määritellyt coachauksen olevan ajattelua herättävä ja luova kumppanuus prosessissa, joka inspiroi asiakasta henkilökohtaisen ja ammatillisen potentiaalinsa täysipainoiseen hyödyntämiseen (Coachin ydintaidot 2016), mutta käytännössä termiä tunnutaan käytettävän tätä laajemmassa merkityksessä. On myös mahdollista, että termiä ei kirjallisuudessa ole käytetty, vaikka kuvattu ilmiö vastaisikin coachauksen määritelmää. Tämä on voinut johtaa siihen, että tiedonhaussa relevantteja tutkimuksia on jäänyt pois termin käytön puutteen takia. On mahdollista myös, että termiä käytetään yhteyksissä, jotka eivät täysin vastaa International Coaching Federationin

määritelmää. Erityisesti simulaatioissa tapahtuva toisten opiskelijoiden suorittama coachaus tuskin täysin vastaa termin täyttä määritelmää, vaikka sitä aiemmissa tutkimuksissa käytettiin.

Tiedonhaussa kävi ilmi, että tutkimusta coaching -menetelmän käytöstä sairaanhoitaja-opiskelijoiden kliinisten harjoitteluiden ohjauksessa ei ole tehty kovin paljoa. Menetelmää on tutkittu akateemisessa ympäristössä opiskelijoiden opintojen tukemisessa sekä henkilöstön kehityksen näkökulmasta. Aiheesta löytyi myös useita kuvailevia artikkeleita. Tämän työn aineistoksi valikoitui tutkimuksia, joissa käsiteltiin työharjoitteluissa tai simulaatioissa tapahtuvaa coachausta. Simulaatioissa toiset opiskelijat voivat toimia coacheina ja työharjoitteluissa voitiin tätä myös hyödyntää, mutta varsinaisena coachina toimi yksikön sairaanhoitaja. Tuloksia tarkastellessa haasteena oli määrittellä mikä tulos oli seurausta coachauksesta ja mikä simuloinnista.

Kuitenkin positiivisia kokemuksia ja tuloksia oli jossain määrin kaikissa tutkimuksissa, mikä viittaa siihen, että coaching voi olla sairaanhoitajien kliinisessä harjoittelussa hyvä menetelmä ohjata heitä. Coaching on uudenlainen lähestymistapa perinteiseen opiskelijoiden ohjaamiseen, mutta parhaimmillaan oppilas todella oppii oman kokemuksensa kautta, kun ohjaaja tiedon opettamisen sijaan luottaa opiskelijan jo hankittuun tietopohjaan ja haastaa oppilasta soveltamaan tietoaan käytäntöön esimerkiksi erilaisten kysymysten kautta kuten ”Kuinka itse sairaanhoitajana toimisit tässä tilanteessa ja miksi?”. Coachauksessa positiivisen ja rakentavan palautteen anto on jatkuvaa ja näin ollen oppilaalla ei välttämättä ole epävarma olo siitä, mikä sujuu hyvin ja mikä vaatii lisää harjoitusta. Tulosten mukaan oppilaiden itsetunto parani kyseisen menetelmän käytön myötä, joka on tärkeää opiskelijan motivaation ja pystyvyydentunteen kannalta.

Kushnir ym. (2008) tutkivat mitä vaikutuksia coaching -menetelmän käytöllä on ohjaajille ja he tulivat siihen tulokseen, että siitä voi olla ohjaajille hyötyä esimerkiksi ammattitaidon ylläpitämisessä. Tutkimuksen asetelma oli siitä kuitenkin erikoinen, että siinä ohjaajina toimivat vastavalmistuneet sairaanhoitajat, jotka osaltaan olivat opiskelijoiden opettajien vahvassa valvonnassa ja ohjauksessa. Ohjaajat saivat heiltä tukea opiskelijoiden ohjaukseen sellaisessa määrin, mikä ei ehkä yleensä toteudu. Vaikka olosuhteet tässä tutkimuksessa olivatkin erityiset, tuloksia varmaan voi yleistää jonkin verran. Tuki ohjaajille on tärkeää ja se varmasti auttaa ohjaajia itse hyötymään menetelmän käyttämisestä, mutta ilman sitäkin ohjaajan pitää olla ajan tasalla siitä, mitä opiskelijalta vaatii ja miten häntä ohjaa. Tämänkaltaisten asioiden yksityiskohtainen pohtiminen voi osaltaan auttaa ylläpitämään ohjaajan ammattitaitoa.

6.2 Eettisyyden pohdinta

Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmällisen väljyyden vuoksi tutkijan valintojen ja raportoinnin eettisyys korostuu sen kaikissa vaiheissa. Tutkimuskysymyksen muotoilussa eettisyys tulee esille valitun näkökulman huolellisessa ja mahdollisen subjektiivisen vinouman tunnistavassa taustatyössä. Aineiston valinnassa ja käsittelyssä korostuu tutkimusetiikan noudattaminen raportoinnin oikeudenmukaisuuden, tasavertaisuuden ja rehellisyyden kannalta. (Kangasniemi ym. 2013: 297.)

Työssä noudatettiin tutkimuseettisen neuvottelukunnan määrittelemää hyvää tieteellistä käytäntöä. Siihen kuuluu työn rehellisyys, yleinen huolellisuus sekä tarkkuus, eettisesti kestävä tiedonhankintamenetelmät ja avoimuus, muiden tutkijoiden huomiointi, työ suunnitellaan, toteutetaan ja raportoidaan asianmukaisesti, esteellisyys huomioidaan arviointitilanteissa ja huomioidaan tietosuojakysymykset (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012: 6). Plagiointia ehkäistiin merkitsemällä lähdeviitteet huolellisesti sekä aieman aineiston ja tulosten analyysin välille tehtiin selkeä ero. Plagioinnin välttämiseksi työ tarkistettiin Turnitin -palvelun avulla, kun lopullinen teksti alkoi hahmottua ja vielä uudelleen ennen lopullista palautusta.

6.3 Luotettavuuden pohdinta

Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen luotettavuuden kannalta keskeistä on selkeästi esitelty ja perusteltu tutkimuskysymys. Menetelmän ja aineiston perusteiden selkeä kuvaus sekä läpinäkyvyys vaikuttavat myös luotettavuuteen. Aineiston valinnan lisäksi luotettavuuden tarkastelu on sidoksissa käytettyyn aineistonvalinnan tapaan. Luotettavuutta heikentää raportoimaton tiedostettu tai tiedostamaton tarkoitushakuisuus. (Kangasniemi ym. 2013: 297–298.)

Työn luotettavuutta lisää luotettavien tietokantojen käyttäminen tiedonhaussa ja aineistoksi valittujen artikkelien lähteet, jotka ovat tieteellisiä julkaisuja. Julkaisut sijoittuvat kaikki 2000-luvulle, joista vanhin on julkaistu vuonna 2008 ja uusin 2020. Näin ollen niitä voinee pitää ajankohtaisina artikkeleina tässä asiayhteydessä. Tiedonhaku sekä aineiston analysointi on kuvattu tässä raportissa ja haku tehtiin mahdollisimman systemaattisesti käyttäen samoja hakusanoja sekä rajauksia. Opinnäytetyön tekijöillä ei tosin ole aiempaa kokemusta tämän kaltaisesta tiedonhausta eikä siten jokaisen julkaisun luotettavuutta ole osattu erikseen arvioida. Tietokannoista löytyneiden artikkeleiden lähdeluetoista tehty systemaattisempi manuaalinen haku olisi voinut lisätä työn luotettavuutta

ja laajentaa aineistoa jonkin verran. On myös mahdollista, että vieraskielisiä artikkeleita lukiessa kaikkia kielikuvia ja merkityksiä ei ole täysin ymmärretty. Tämän takia analysointi on voinut osin perustua puutteellisille tulkinnoille. Molemmat tekijät tosin kävivät läpi koko aineiston ja analysoivat sen itsenäisesti eli työn vaiheet tehtiin periaatteessa kahteen kertaan. Tämä on ainakin voinut minimoida edellä mainitut väärintulkinnat ja mahdollistanut mahdollisimman kattavan aineiston sekä sen analysoinnin.

Osassa tutkimuksista oli käytetty koeryhmän lisäksi vertailuryhmää, kun taas osassa tutkimuksista ei. Vaikka tutkimuksissa oli havaittu hyötyjä coaching -menetelmästä, niin tutkimuksissa, joissa oli vertailuryhmä, koeryhmän ja vertailuryhmän välillä ei välttämättä ollut tilastollisesti kovin merkittäviä eroja (Badowsky – Oosterhouse 2017: 94; Kushnir ym. 2008: 841). Tutkimuksissa oli myös paljon vaihtelevuutta kuten esimerkiksi osa tutkimuksista oli toteutettu kliinisessä harjoitteluympäristössä ja osa simulaatioissa, osassa tutkimuksista vanhempi oppilas toimi vertaiscoachina ja toisissa tutkimuksissa coach oli yksikössä töissä oleva sairaanhoitaja. Se, onko coachina toinen opiskelija vai töissä oleva sairaanhoitaja, on voinut myös vaikuttaa oppilaiden suhtautumiseen coachaukseen. Tutkimuksissa on keskitytty paljon menetelmän positiivisiin vaikutuksiin, kuten Menard ja Maas (2019: 149) omassa tutkimuksessaan totesivat. Tämä on voinut johtaa menetelmän heikkouksien piiloon jäämiseen. Näin on voinut käydä tässäkin työssä, että menetelmästä on pääasiassa huomioitu esiintuodut positiiviset löydökset ja aineistosta mahdollisesti löydettävät negatiiviset huomiot ovat jääneet huomioimatta. Negatiivisiakin vaikutuksia on kuitenkin raportoitu menetelmään liittyen. Tutkimuksessaan Hill ym. (2020: 5) ovat todenneet opiskelijan ja ohjaajan välisen suhteen heikentyneen hieman, mutta merkittävästi, käytettäessä coaching -menetelmää.

6.4 Tulosten hyödynnettävyys

Tuloksia voi hyödyntää paitsi sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisen harjoittelun ohjaamisessa työelämäympäristössä, mutta myös koululla tapahtuvissa simulaatioissa. Näissä molemmissa tapauksissa menetelmästä on havaittu olevan hyötyjä, mutta sen käyttäminen vaatii valmistautumista. Olisikin hyvä, että ohjaajina toimivat sairaanhoitajat saisivat asianmukaista koulutusta voidakseen laajentaa käsitystään tästä kyseisestä menetelmästä ja näin ollen kokeilla sitä käytännössä opiskelijoiden ohjauksessa. Menetelmänä coaching voi tarjota opiskelijalle uudenlaisen tavan oppia ja kommunikoida ohjaajan kanssa ja myös ohjaaja voi kokea menetelmän mukavaksi vaihtoehdoksi perinteisen ohjaamisen lisäksi.

7 Yhteenveto

Coaching on liikemaailmasta tuttu menetelmä yksilön potentiaalin kasvattamiseksi. Menetelmän käyttöä on jonkin verran tutkittu myös sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisen harjoittelun ohjauksessa. Tutkimusten mukaan menetelmän käytöllä vaikuttaisi olevan positiivisia vaikutuksia opiskelijoiden oppimiseen ja kehitykseen, mutta myös henkilökunta voi saada siitä hyötyä. Menetelmän onnistumiseksi, siihen on valmistauduttava ja sitouduttava molemmin puolisesti. Aiheesta tarvitaan kuitenkin lisätutkimusta sekä opiskelijoiden että ohjaajien näkökulmasta hyötyjen vahvistamiseksi sekä erityisesti mahdollisten heikkouksien selvittämiseksi.

Lähteet

Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat. Opetushallinnon tilastopalvelu. Verkkodokumentti. <https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulujen%20uudet%20opiskelijat%20-%20amk.xlsb>. Luettu 22.10.2019.

Badowski, Donna M. – Oosterhouse, Kimberly J. 2017. Impact of a simulated clinical day with peer coaching and deliberate practice. *Nursing Education Perspectives* 38(2). 93–95.

Bazrafkan, Leila – Kalyani, Majid Najafi 2018. Nursing students' experiences of clinical education: a qualitative study. *Investigación y Educación en Enfermería* 36(2). e04.

Chan, Helen – So, Winnie – Aboo, Gloria – Sham, Alice – Fung, Gigi – Law, Winnie – Wong, Heidi – Chau, Cecilia – Tsang L.F. – Wong, Christina – Chair, S.Y. 2019. Understanding the needs of nurse preceptors in acute hospital care setting: A mixed-method study. *Nurse Education in Practice* 19(5). 112–119.

Coaching ydintaidot. 2016. ICF Finland. Verkkodokumentti. <<https://www.icffinland.fi/coachin-ydintaidot/>>. Luettu 20.8.2019.

Coaching, ohjaus ja valmennus. 2018. Tampereen yliopisto. Verkkodokumentti. <http://www.uta.fi/jkk/synergos/taydennyskoulutus/koulutustarjonta/coaching_ohjaus.html>. Luettu 20.8.2019.

Elcigil, Ayfer – Sari, Hatice Yildirim 2008. Students' opinions about and expectations of effective nursing clinical mentors. *Journal of Nursing Education* 47(3). 118–122.

Hill, Rebekah – Woodward, Michael – Arthur, Antony 2019. Collaborative Learning in Practice (CLIP): Evaluation of a new approach to clinical learning. *Nurse Education Today* 85(Feb2020). 1–6.

Himes, Deborah O. – Ravert, Patricia K. 2012. Situated peer coaching and unfolding cases in the fundamental skills laboratory. *International Journal of Nursing Education Scholarship* 9(1). 1–19.

Hovland, Olav Johannes 2011. Together in supervision: Nurse students' experiences. A pilot study. *International Journal for Human Caring* 15(4). 33–39.

Huggins, David 2016. Enhancing nursing students' education by coaching mentors. *Nursing Management* 23(1). 30–32.

Kangasniemi, Mari – Utriainen, Kati – Ahonen, Sanna-Mari - Pietilä, Anna-Maija - Jääskeläinen, Petri – Liikanen, Eeva 2013. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: eteneminen tutkimuskysymyksestä jäsenettyyn tietoon. *Hoitotiede* 25(4). 291–301.

Kelton, Moira F 2014. Clinical Coaching – An innovative role to improve marginal nursing students' clinical practice. *Nurse Education in Practice* 14(6). 709–713.

Kushnir, Talma – Ehrenfeld, Mally – Shalish, Yael 2008 - The effects of a coaching project in nursing on the coaches' training motivation, training outcomes, and job performance: an experimental study. *International Journal of Nursing Studies* 45(6). 837–845.

Menard, Katherine – Maas, Nancy 2019. Assisting BSN students in moving from novice to advanced beginner through student-LED simulations. *Nurse Education in Practice* 34(Jan2019). 145–149.

Mitä coaching on? 2018. Aalto University Executive Education. Verkkodokumentti. <<https://www.aaltoee.fi/coaching/lisatietoa-coachingista/mita-coaching-on>>. Luettu 20.8.2019.

Mitä coaching on? Business Coaching Institute. Verkkodokumentti. <<https://www.bci.fi/mita-coaching-on/>>. Luettu 20.8.2018.

Mitä on coaching? 2019. Koulutus.fi. Verkkodokumentti. < <https://www.koulutus.fi/op-paat/mitaoncoaching-9434>>. Luettu 20.8.2019.

Pakkanen, Jonna – Salminen, Leena – Stolt, Minna 2012. Potilassimulaatio sairaanhoitajaopiskelijoiden hoitotyön taitojen oppimisessa. *Hoitotiede* 24(2). 163–174.

Pereira, Francisco Gilberto Fernandes – Caldini, Luana Nunes – Miranda, Maira Di Ciero – Caetano, Joselany Áfio 2014. Assessment of stress in the inclusion of nursing students in hospital practice. *Investigación y Educación en Enfermería* 32(3). 430–437.

Quek, Genevieve J.H. – Shorey, Shefaly 2018. Perceptions, experiences, and needs of nursing preceptors and their preceptees on preceptorship: An integrative review. *Journal of Professional Nursing* 34(5). 417–428.

Sairaanhoitaja (AMK). 2016. Metropolia ammattikorkeakoulu. Verkkodokumentti. <<https://www.metropolia.fi/haku/koulutustarjonta-nuoret-sosiaali-ja-terveysala/hoitotyosairaanhoitaja/>>. Luettu 7.10.2019.

Smith McQuiston, Linda – Kimberly, Hanna 2015. Peer Coaching - an overlooked resource. *Nurse Educator* 40(2). 105–108.

Tang, Fiona – Chan, Aileen 2019. Learning experience of nursing students in a clinical partnership model: An exploratory qualitative analysis. *Nurse Education Today* 39(4). 6–12.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Luettavissa sähköisesti <https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf>.

Vehviläinen, Sanna 2014. Ohjaustyön opas. Helsinki: Gaudeamus.

Veltri, Linda M 2015. Obstetrical staff nurses' experiences of clinical learning. *Nurse Education in Practice* 15(1). 44–51.

Opinnäytetyön artikkelit

Taulukko 4. Opinnäytetyössä analysoidut artikkelit (n=7)

Tekijä(t), vuosi, maa, jossa tutkimus tehty	tarkoitus	Kohderyhmä(otos)	Aineiston keruu ja analysointi	Päätulokset
Badowski, Donna – Oosterhouse, Kimberly 2017, USA	Selvittää mikä vaikutus simulaatiopohjaisella, vertaiscoachatulla opetusmenetelmällä on oppilaiden tietoihin, taitoihin ja asenteisiin turvallisuutta kohtaan	29 hoitotyön opiskelijaa, jaettuna kahteen ryhmään. Simulaatioryhmä n=14 ja vertailuryhmä n=15	20 kohdan monivalintakoe ennen ja jälkeen kokeilun. Tulokset analysoitiin SPSS ohjelmalla tilastollisia menetelmiä käyttäen.	Ryhmät olivat demografisesti keskenään varsin samankaltaisia. Kummallakaan ryhmällä ei esiintynyt merkittäviä eroja ryhmätyöskentelyyn liittyvissä asenteissa. Molemmilla ryhmillä esiintyi merkittäviä eroja tiedoissa ja taidoissa kokeilun jälkeen. Simulaatioryhmä tosin paransi tuloksiaan liki-merkittävästi kahdella osa-alueella.
Hill, Rebekah – Woodward, Michael – Arthur, Antony 2020, Englanti	Tarkoituksena arvioida uutta oppimismenetelmää ja vertailla opiskelijoiden ja muiden osallisten kokemuksia.	607 vastausta, joista 4 jätettiin vajaina pois.	Aineistoa kerättiin laadullisesti sekä määrällisesti kyselylomakkeilla ja haastatteluilla. Kerätty tieto analysoitiin tilastollisin menetelmin käyttäen t-testiä sekä sisällönanalyysiä.	Opiskelijoilla tapahtui kokonaisvaltaista kehitystä ammatillisissa taidoissa. Menetelmä koettiin hyväksi sekä opiskelijoiden että ohjaajien puolesta. Valmistautuminen ja selvät roolit olennaisia onnistumiselle.
Himes, Deborah – Ravert, Patricia 2012, USA	Kuvailla kyseisen toimintamallin vaikutusta oppimiseen, opiskelijatytyväisyyteen ja itsearviointiin simulaatiossa.	104 ensimmäisen vuoden opiskelijaa	Kysely/itsearviointi ennen ja jälkeen jokaista simulaatiota. Tuloksia analysoitiin laadullisesti sekä määrällisesti.	Positiivisia tuloksia kaikilla mitatuilla osa-alueilla, kaikki ei tilastollisesti merkittäviä kuitenkaan. Menetelmä koettiin miellyttäväksi oppimisympäristöksi. Menetelmän avulla voidaan opettaa muutakin kuin kädentaitoja simulaatiossa.
Kelton, Moira F 2014, Australia	Coaching -menetelmien käytöstä saatujen tulosten esittäminen	188 opiskelijaa	Coachille lähetetyistä opiskelijoista kerättiin tiedot oppivuodesta, lähettämisen syistä, kaksikielisyydestä ja coachauksen tulokset.	Coachaamalla voidaan saada hyviä tuloksia alisuorittajien parissa. Aikaisessa vaiheessa toteutetulla coachauksella paremmat tulokset. Kommunikointiin liittyvät syyt yleisin aihe coachaukselle.

Kushnir, Talma – Ehrenfeld, Mally – Shalish, Yael 2008, Israel	Tarkoituksena oli keskittyä coachaajiin ja coachaamisen vaikutukseen heihin ja näin ollen osoittaa coachauksella olevat mahdolliset hyödyt coachaajiin.	Kohortti sisälsi 52 teoriaopinnoistaan valmistuneita kliinisessä ympäristössä työskentelevää sairaanhoitajaa. Heidät jaettiin kokeelliseen ryhmään, jossa toimi 22 coachia, sekä kontrolliryhmään, jossa oli 30 ohjaajaa.	Kyseessä on kokeellinen tutkimus, jossa tietoa kerättiin itsearviointimittarilla ja simulaatio testillä (Objective Structured Clinical Examination). Coachaajat pitivät 10 aikataulutettua 90 minuuttia kestävästä tapaamisesta coachattavien kanssa pienryhmissä, lisäksi oli myös ei-aikataulutettuja tapaamisia tarvittaessa. Dataa kerättiin ja analysoitiin useiden eri kyselylomakemittareiden avulla.	Verrattuna kontrolli ryhmään coachaaminen lisäsi coachaajien hyötyjä ohjaamisessa, esimerkiksi ohjausmotivaatio kasvoi, ohjaajan oma tehokkuus oli parempi, uuden tiedon hankinta oli parempaa, vastavuoroisuus ja kommunikointi sekä hoitotyön taitojen opettaminen olivat tuloksetta parempaa.
Menard, Katherine – Maas, Nancy 2019, USA	Vertais-coaching menetelmän vaikutusten kuvaaminen sovellettuna simulaatiossa.	49 opiskelijaa	Strukturoitu haastattelu ennen ja jälkeen simulaation perustason opiskelijoille. Sama haastattelu simulaation jälkeen edistyneille opiskelijoille. Perustason opiskelijat lisäksi vastasivat kyselyyn ennen ja jälkeen simulaation. Tuloksia analysoitiin laadullisella teema-analyysillä. Määrälliset tulokset analysoitiin tilastollisin menetelmin SPSS ohjelmalla.	Opiskelijat suhtautuivat positiivisesti vertaisoppimiseen. Opiskelijoiden tulokset paranivat merkittävästi (epävarmuus väheni). Edistyneet opiskelijat kokivat menetelmän myös hyödylliseksi.
Smith McQuiston, Linda – Kimberly, Hanna 2015, USA	Kehittää valmistuvien opiskelijoiden johtamistaitoja ja samalla auttaa uusia opiskelijoita kehittämään kliinisiä perustaitoja sekä päätöksentekoa.	1 loppuvaiheen opiskelija/2-3 uudempaa opiskelijaa	Projektiin osallistuneet opiskelijat käyttivät Lasater Clinical Judgement Rubric -itsearviointityökalua kehittämisen seurantaan.	Molemmat opiskelijaryhmät kokivat toimintatavan hyödylliseksi usealla osa-alueella liittyen potilaiden hoitoon. Uudet opiskelijat kokivat kokeneemman opiskelijan mukanaolon rauhoittavaksi. Yhdessä työskentelemisen nähtiin auttavan teoretiedon käytännönsoveltamisessa.